

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | # 6 | 8-9 English pages
Miercuri | 7 iunie | 2017 www.tiff.ro

Despre trup și suflet

Un film sensibil și straniu, cu emoții complicate și cărnuri hăcuite. Și sunt multe cărnuri hăcuite în *Despre trup și suflet*: povestea de amor are loc într-un abator. Locul de muncă al lui Endre (Géza Moresányi) deja bătrân și taciturn. Locul în care apare, blondă și jună, Maria (Alexandra Borbély), noul inspector de calitate. Ceva din

modul ei rece de-a fi, câteva din verdictele despre calitatea cărnii pe care le dă și, nu în ultimul rând, inadaptarea ei totală la relații sociale fac din Maria un intrus pe cât de dezirabil, pe atât de detestabil pentru colegii de la măcelărie. Existențele lor ar putea continua paralele, dar un incident îi aduce în cabinetul aceleiași psihiatre. Și astfel aflăm că au același

vis: un cerb și o căprioară care hălăduiesc grațios printr-o pădure.

Concepută ca film de artă, povestea de iubire dintre Endre și Maria curge lent, cu detalii de psihologie aduse în prim-plan și stângăcii emoționale puse pe tapet. Regizoarea Ildikó Enyedi își permite luxul de-a nu grăbi reacțiile și de-a nu explicita toate roțițele psihice. Captivi într-o atracție de-a dreptul gravitațională nici bărbatul, nici femeia nu dețin tot timpul reacțiile juste. Ceva din bizareria ei și mai ales caracterul lui saturnian scot scânteii pe ecran și (se)

susțin (prin) cadrele nu tot timpul confortabile. Enyedi are aceeași grijă pentru sentimente și ambiente. Amplu prezent în film abatorul vine la pachet cu detaliile carnagiului bovin și atmosfera lui, aseptică, dar fetidă. Realitatea lui atent documentată se servește de frânturile lor de vise pe post de contrapunct. Premiat la Berlin și deja achiziționat de distribuitori europeni *Despre trup și suflet* deschide Ziua Maghiară a TIFF-ului cu ambele proiecții sold-out.

Cristi Mărculescu

Proiecții speciale

Mihai Chirilov rememorează prima proiecție a peliculei *California Dreamin'*, de acum 10 ani.

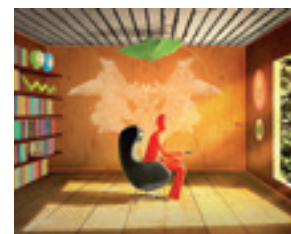
»Pagina 3

Ziua Maghiară

Regizoarea Enyedi Ildikó vorbește despre ultimul ei film.

»Pagina 4-5

Competiția locală

Șapte pelicule sunt finaliste în competiția dintre școlile clujene de film.

»Pagina 6

Cinematografele TIFF

- CINEMA FLORIN PIERCIC
P-ța Mihai Viteazul, nr. 11
- CINEMA VICTORIA
Bd-ul Eroilor, nr. 51
- CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR
P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3
- PIAȚA UNIRII OPEN AIR
(Piața Unirii)
- CERCUL MILITAR
Piața Avram Iancu, nr. 1-3
- CINEMA CITY IULIUS
(în incinta Iulius Mall)
- Str. Alexandru Vaidă Voevod, nr. 53B
- INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ
Str. I.C. Brătianu, nr. 22
- CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR
Str. Bucegi
- SOMEȘ OPEN AIR
Plaja Grigorescu
- CINEMA MĂRĂȘTI
Str. Aurel Vlaicu, nr. 3
- UNIVERSITATEA SAPIENTIA
Str. Calea Turzii, nr. 4
- URANIA PALACE
Str. Horea, nr. 4
- INFINITIFF
(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

APERITIFF

Redactor-șef: Cosmin Popa
Codruța Simina
Cristi Mărculescu
Radu Meza

Redactori: Andreea Bagita
Letiția Câmpian
Flavia Dima
Daniela Elena Drăgan
Anca Grădinaru
Daniel Iftene
Ion Indolean

Graphic design: Carmen Gociu
Andrei Pastuhov

Tipărit la: Compania de Producție
Tipografică

INFORMAȚII BILETE

- **Puncte de vânzare:**
On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului. Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitații și persoanele acreditate)
  - **Program:** 09:00 - 23:00.
  - **Prețuri:**
    - BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE
(cu minim o zi înaintea proiecției)
Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**
Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**
(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimății de elev/student sau a talonului de pensie)
    - BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI
Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.
    - BILETE CU REGIM SPECIAL
Pentru copii și elevi: **8 lei**
(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)
Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**
Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mănăstur: **8 lei**
Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**
Bilet pentru Concert Charlie Cunningham; Trio Diallele; Cine-concert: *Moartea obosită*; proiecția *Regii Manelelor*: **15 lei**
Bilet Concert Jozef Van Wissem, Proiecția specială în onoarea lui Alain Delon, Concert Loredana: **30 lei**
InfiniTIFF. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**, Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**
Proiecția *Povestea iubirii* (satul Dâncu, miercuri 7 iunie, 21:30) intrarea liberă. Cei care doresc transport din Cluj Napoca spre satul Dâncu și retur vor achita în avans la casieră, cu minimum o zi înainte, un bilet în valoare de 5 lei. Locurile sunt limitate.
Bilet pentru Ceremonia de închidere: **50 lei**
- Accesul este gratuit la proiecțiile Someș Open Air.**

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

Concert

Concert Moonfellas de Ziua Maghiară

Ziua Maghiară se va încheia azi pe ritmul pieselor trupei Moonfellas din Târgu Mureș. Concertul va avea loc la Muzeul de Artă și intrarea este liberă.

Înființată în urmă cu trei ani, Moonfellas a câștigat în 2016 marele premiu la Festivalul de Muzică de Stradă din Satu Mare și tot atunci și-au lansat primul single - *Dead Birds' Garden*. Trupa a fost formată inițial din doi târgu-mureșeni, Levente Kiss (tobe, percuție) și Csaba Fehér - (voce, chitară acustică, compozitor, liderul formației)

cărora li s-au alăturat încă doi băieți: Csaba Szász (chitară electrică, ukulele, backing vocals) și Emil Baier (chitară bass și managerul formației).

Moonfellas vor interpreta la Cluj cover-uri după Local Natives, Of Monsters and Men sau Matt Corby, dar și compoziții proprii, pe care le vom regăsi pe primul lor EP ce va fi lansat până la sfârșitul acestui an. Sunetul lor este un indie folk, care îți merge direct la inimă, dar sunteți invitați să vă convingeți singuri la concertul din această seară.

Premiul publicului TIFF .16

Mecanicul generalei - 4.94
Dușmanii păcii - 4.76
Esteban - 4.74
Povestea iubirii - 4.73
Soul. Ingredientul secret - 4.73

Dacian Cioloș și Vlad Voiculescu la TIFF Lounge

Azi la ora 17:00, la Casa de Cultură a Studenților, jurnalistul Mihnea Măruță îi are invitați pe fostul premier și pe ex-ministrul Sănătății, într-un dialog cu publicul.

ATENȚIE: Astăzi, TIFF Lounge va fi la Casa de Cultură a Studenților, nu în spațiul clasic din Piața Unirii.

Street Food After Movies

Filmele bune nu țin de foame, mâncarea de la Street Food da

Pe strada Potaissa stau înșirate, cu plitele și grătarele fierbinți, câteva food truck-uri pregătite să ofere preparate diverse din lumea mâncării stradale. Paella, burgeri, pulled pork, clătite, felurite sandwich-uri și combinații de ingrediente proaspete pot fi savurate zilnic, până la finalul TIFFului, de la orele prânzului și până după miezul nopții în cadrul Street Food After Movies.

Sfatul nostru este să mergeți mai întâi în recunoaștere, să cercetați toate meniurile propuse și abia apoi să alegeți ce vă face cel mai tare cu ochiul. Variante sunt, timp este, poftă să fie, căci cinefilii gurmanzi au șansa să-și găsească un loc ideal pentru degustări și discuții în jurul filmelor vizionate.

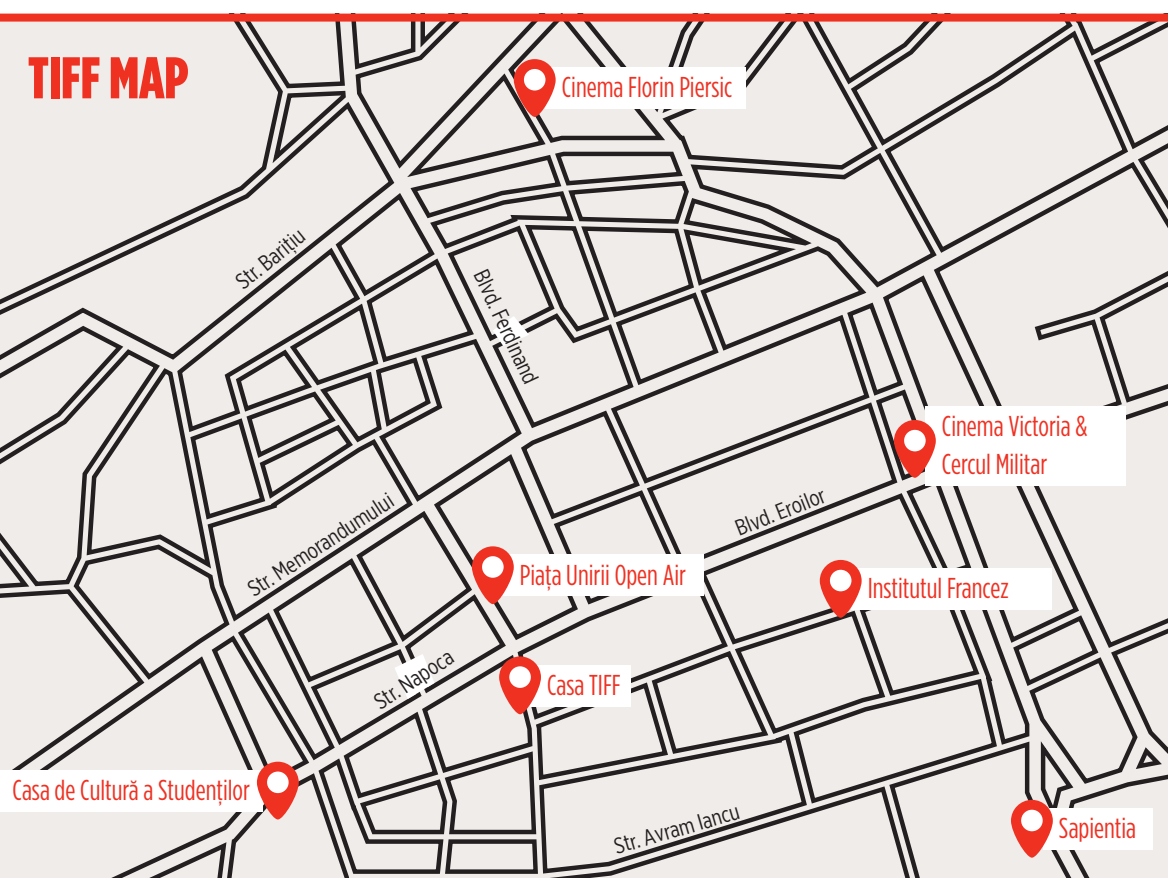
CONCURS!

Vino la Alain Delon, îmbrăcat într-un alendelon.

Redacția AperiTIFF oferă invitații gratuite la proiecția în aer liber de vineri, 9 iunie, din Piața Unirii, la pelicula *Afacerea Pigot*, la care va fi invitat special actorul francez Alain Delon. Iată ce trebuie să faci pentru a primi o invitație:

1. Fotografiază-te îmbrăcat într-un alendelon (haina de piele imblănită care, în România anilor '80, a luat numele actorului Alain Delon).
2. Trimite-ne fotografia la press@tiff.ro.
3. Dacă ești printre câștigătorii, nu uita să vii vineri, de la 21.45 în Piața Unirii la film, purtând alendelon-ul!

Găsiți în fiecare zi locațiile principale ale festivalului și o selecție de recomandări ale filmelor și evenimentelor importante ale zilei.

19:45
Cinema Victoria
TĂRĂMUL CELOR MICI

20:45
Piața Unirii Open Air
CALIFORNIA DREAMIN'

15:00
Casa de Cultură a Studenților
POLITICA, MANUAL DE ÎNTREBUNȚARE

Piața Unirii

California Dreamin' (endless)

Mihai Chirilov, directorul artistic TIFF, face un salt în timp acum 10 ani, rememorând prima proiecție a peliculei lui Cristian Nemescu

California Dreamin' (nesfârșit) începe cu un carton pe negru, cu textul: „În ziua de 25 august 2006, regizorul Cristian Nemescu a fost ucis într-un accident rutier. Ceea ce veți urmări este filmul său, așa cum arăta în acel moment” — explicația acelei „nesfârșit” din titlu. Asta nu înseamnă că filmul nu are sfârșit. Are chiar două sfârșituri: unul întunecat, care concluzionează o narațiune bogată, pe mai multe nivele; și, imediat după, unul luminos, un fel de coadă care relansează povestea, o promisiune pentru un nou început. Și, în finalul finalurilor, cântecul din titlu explodează și începe genericul. E mai mult decât emoționant. E catartic.

Primul și, din păcate, ultimul film de lung metraj al lui Cristian Nemescu a avut premiera un an mai târziu la Cannes, în secțiunea Un Certain Regard. Versiunea finală este cu 30 de minute mai scurtă ca cea cu care lucra Nemescu atunci când a murit. E ușor de închipuit cât de complicată și delicată emoțional a fost munca de montaj făcută de Cătălin Cristuțiu în absența regizorului. Cu o lungime de 155 de minute, *California Dreamin' (nesfârșit)* este lung fără să se simtă, iar la final îți dorești să nu se mai fi terminat de loc. La Cannes le-a luat juraților mințile și a câștigat premiul secțiunii. Astea sunt faptele.

Țin minte că am încercat să-mi păstrez sângele rece când am văzut filmul prima dată în 2007. A fost dificil, aproape imposibil să nu fiu afectat de recenta tragedie a lui Nemescu. Nu ajută că în primele zece minute apare o înmormântare pe ecran. Dar filmul se desfășoară atât de lin și încrezător, jonglând cu lejeritate povești paralele și operând pe atât de multe paliere încât te ia pe sus fără efort. Și totuși, când filmul se termină, realitatea invadează din nou, lovește din nou, dar, în mod straniu, într-un fel care aduce după sine și seninătate.

Dacă revezi *California Dreamin' (nesfârșit)* la zece ani după premieră, indiferent de cât de mult ai vrea să păstrezi neîntinată amintirea primei vizionări) e clar un lucru: timpul are puteri vindecătoare, restabilește echilibrul dintre judecata subiectivă și cea obiectivă, dar puterea de seducție și forța filmului au rămas nealterate. (Apropos, “seducția” este unul dintre cuvintele-cheie dintr-una dintre

cele mai amuzante scene.) Are aceeași vitalitate rock'n'roll, aceleași tonuri melancolice subliniate de cântecul din titlu și textul lui, folosite strălucitor și uneori surprinzător. Finalmente, nu face uz de mult-lăudată matcă minimalistă a marilor hituri din noul val. *California Dreamin' (nesfârșit)* este pur și simplu mare, conceput la scară mare, de proporții aproape carnavaliste (Nemescu a și zis într-un interviu că îi plăceau filmele lui Pintilie). Are umor cu duiumul, poante picante și electro-șocuri dramatice. Din când în când, are și șocuri electrice reale.

Povestea-cadru are de-a face cu un incident real: un transport de armamente care nu și-a atins destinația în Kosovo, fiind oprit în România din pricina unei anomalii birocratice. În scenariul scris de Nemescu și Tudor Voican, un transport de armamente NATO, supervizat de un ofițer american (Armand Asante) trece prin România în drum spre conflictul din Kosovo. Trenul este oprit de un șef de gară recalcitrant, care se întâmplă să fie și șeful mafiei locale (Răzvan Vasilescu), și care insistă că documentele aacompanitoare nu sunt suficiente. Transportul este oprit timp de cinci zile — și aici scenariul excelează în găsirea de justificări și explicații solide pentru cir-

cumstanțe din ce în ce mai absurde.

Dar mai presus de toți se află șeful de gară care duce în cărcă o traumă nedigerată, veche de cincizeci de ani, dezvăluită magistral în flashback-uri alb-negru. Petrecerea câmpenească în stil blacanic, cu nelipsitele mâncăruri tradiționale și fundal muzical făcut de un Elvis de baltă, e menită să uimească oaspeții și să aducă cele două lumi mai aproape una de alta — dar adevărata măsură a proverbialei ospitalități românești este dată de scena din bucătăria șefului de gară, unde ofițerul american vine să negocieze amical plecarea mult-așteptată a trenului pe care îl supervizează din gară. Oaspetelui i se oferă nu doar băutură, ci și o lecție despre legitimitatea intervenționsimului militar american — o lecție care declanșează catastrofa de la final. Americanii pleacă așa cum au venit, cu bunele lor intenții cu tot, surzi la conflictele interne la care au contribuit și orbi la toate visele pe care le-au lăsat în urmă.

Hăturile istorice și sociale ale narațiunii sunt ținute de o mână sigură: debutul lui Nemescu nu este numai matur, ci și foarte relevant ca viziune politică a lumii tulburate în care trăim. Pe de altă parte, *California Dreamin' (nesfârșit)*, este un film care, dincolo de cadrul politic larg,

explorează prima dragoste adolescentină pentru fiica emancipată a șefului de gară (Maria Dinulescu, într-un debut care arde pur și simplu prin ecran), soldatul american care i-a căzut cu tronc (Jamie Elman) și colegul ei de școală (Alex Mărginean), care o iubește în secret dar care este forțat să o ajute cu traducerea comunicării cu americanul. Aici se vede geniul lui Nemescu: tratează tineri inocenți și torturați, cruzimea și vulnerabilitatea iubirilor de adolescență cu ușurința cu care trece un pește prin apă.

Mihai Chirilov

România a supraviețuit prin al doilea război mondial și zeci de ani de comunism cu speranța că vin americanii să o salveze. În farsa epică a lui Nemescu, venirea americanilor cu mare întârziere istorică declanșează noțiuni primitive despre visul american dar cade și în derizoriu — de unde și primirea pragmatică pe care o fac sătenii, care fiecare caută să exploateze cumva prezența americanilor în sat: primarul caută să-și întărească poziția în detrimentul șefului de stație; muncitorii unei fabrici locale intră în grevă în speranța că prezența americanilor îi va face auziți; iar fetele naive cu gândul la un bilet către țara tuturor posibilităților încearcă să atragă atenția tinerilor soldați americani.

Interjú

Enyedi Ildikó: „Mi a cipőtől kezdtük”

Enyedi Ildikó nem az a fajta rendező, aki évente előáll egy filmmel. A Romániában is forgalmazott *Simon mágus* óta 18 év és egy tévésorozat telt el, mire beérett következő mozija, a *Testről és lélekről*, amit a Berlinale idén a legjobb filmnek járó Arany Medvével díjazott. A film különleges szépsége, érzékenysége, csodálatos finomságai miatt bátran állíthatjuk: érdemes volt rá várni.

Milyen gondolat foglalkoztatta a *Testről és lélekről* megírásakor?

A zártság mint túlélési stratégia – és az, ami mögötte van. Érthető a defenzív stratégia, mert az élet végletekké és durvaságokkal van tele, amik ellen védekezni kell valahogy, de sajnálatos is, mert így az ember lemarad magáról az életről. Extrém sport az élet, de gyorsan eltelik, és akkor mire fel óvatos az ember? Legfeljebb megfizeti az árát.

Hisz benne, hogy két ember álmodhatja ugyanazt?

Nem. Ez inkább egy játékos felvetés volt a részemről. Egy olyan helyzet, amelybe ha beleteszem a karaktereket, akkor elkezdnek működni, mert kénytelenek valamit kezdeni vele, és ezáltal újabb és újabb meglepetéseket okoznak maguknak. Nem akartam megmagyarázni, hogyan lehetséges ez, a pszichológus is csak fogja a fejét, hogyan tud ekkora hülyeséggel előhozakodni egy felnőtt, diplomás nő.

Mondhatjuk Máriára, hogy aspergeres? A filmben nem kerülnek szóba a viselkedési furcsaságai.

Nagyon fontos volt, hogy először megszeresük és megértsük őt, és csak ha jobban belegondolunk, akkor jöjjünk rá, hogy sok aspergeres jelet mutat. Ha csak kicsit is eltolódtak volna a potméterek, akkor ez a film egy aspergeres nőről szól volna, aki egyébként egész érdekes személyiség. Én viszont azt szerettem volna, hogy ne a betegsége határozza meg őt. Nagyon jólesett, hogy négyen is odajöttek hozzám Berlinben, és megköszönték a filmet, mert azt élhették át a moziban, amit otthon is tapasztalnak: hogy a gyerekük egy teljes személyiség, akit nem lehet pusztán a betegségével leírni. Felszabadító volt számukra látni, milyen küzdelmes megnyílni Máriának, de mégis sikerül.

Milyen lépésekből építették fel Borbély Alexandrával Mária karakterét?

Kivettünk egy lakást irodának, ahol a stáb dolgozott az előkészítés során, és amikor ha-

zamentek, mi ott maradtunk Alexandrával, és lődörögtünk. Én néztem őt, ő próbálgatott dolgokat. Mindegy, hogy a test vagy a lélek indítja el a folyamatot: mindkét oldalról hozzá lehet kezdeni. Mi a cipővel kezdtük, egy lapos sarkúval, amit Alexandra soha nem venne fel, én legalábbis nem láttam még tíz centinél kisebb sarkúban. Fontos volt, hogy megtapasztalja, milyen lapos cipőben mázskálni, vagy milyen sztreccsfarmer helyett egy átlagos, kicsit lógós szoknyát viselni, mert ezekkel az egyszerű, köznapi dolgokkal tudott behelyezkedni Mária életébe.

Mi az a titok, amit meglátott Morcsányi Gézában, aki egyébként dramaturg és műfordító?

A karizmája, az intelligenciája, a humora. A férjem említette pár éve, milyen kár, hogy nem csinál valaki egy filmet a Gézával. Talán innen jött, tudat alatt.

Az emberekkel vagy a szarvasokkal volt nehezebb forgatni?

Vagányul bírták a szarvasok is a forgatást, végigmélták a napot. Elvileg csak két-három órát bírnak, de nem rángattuk őket, türelmesek voltunk, így többet dolgozhattunk. Ha leültek kérődzni, akkor tartottunk ebédszünetet. Gyönyörű állatok, tényleg mintha két csodaszarvas állna az emberrel szemben, de én hétköznapi szarvasokat akartam a filmbe. A hímben Gézát kerestem, egy magától értetődő szuverenitással rendelkező állatot, ami nem kihívóan pompás és látványos, hanem eszköztelen eleganciával rendelkezik. A lány arcbarendezése annyira kecses, a szemei annyira kíváncsiak, a testbeszéde pedig olyan kifejező, hogy nem lehetett helyettesíteni. Egyszer, amikor fáradt volt, nagytotálban másik szarvaslányt fényképeztünk be helyette, de ki kel-

lett vágunk, mert egyszerűen nem működött.

Hogyan tudták ilyen emberivé fényképezni a szarvasokat?

Azokat a filmnyelvi konvenciókat használtuk az operatőrrel, Herbai Mátéval, amelyekkel két, egymással szemben üldögélő embert is fotóznánk. Észrevétlen hollywoodi vágások, váll feletti plánok, közelik és félközelik attól függően, hol tartanak érzelmileg. A szarvasok persze nem tudtak mindig úgy megállni a tó két partján és egymásra nézni, ahogy az nekünk kellett, ezt némi számítógépes trükk segítségével oldottuk meg. Ezen kívül csak arra használtuk a számítógépes technikát, hogy kiradírozzuk a drótkerítéseket, amiket kifüggesztettünk, hogy ha a szarvasok nekivágnának a Bükknek, ne helikopterrel kelljen őket keresni három napig.

Én egyébként nem látok nagy különbségeket ember és állat között, azért is kerülnek be gyakran a filmjeimbe. A kultúra olyan, mint moha a sziklán: egy vékony réteg, amely elfedi, hogy alapjában véve mi is állatok vagyunk, egy genetikai elhajlás az állatok közösségén belül. De ez nem baj: ezt szeretni kell és elfogadni. Ahogy a növényeket is. Ők is haverok. A Simon mágusban például növényt szerepeltettem, nem állatot, most pedig egy olyan filmet tervezek, amelynek egy fa a főszereplője.

Hogyan lehet játékfilmet forgatni egy fáról?

Jól kell castingolni.

Soós Tamás

Énekeljetelek! Dióhéjban a *Mindenkiről*

A magyar filmtörténet mostanig négy Oscar-díjjal büszkélkedhet. A négy nyertes film közül egy most itt van a TIFF-en: a mindössze 25 perces *Mindenki* elbűvöl két bájos gyerekszereplőjével és kedves iskolai történetével, ami mögött elgondolkodtató mélység rejlik.

Egy év telt el az első két magyar Oscar-díj között: 1981-ben Rófusz Ferenc *A légy című*, 3 perces kézirajz-animációja hívta fel magára a világ figyelmét, s egy évre rá megszületett az első nagyjátékfilm kitérítés is, Szabó István *Mephistó*-ját díjazta az amerikai filmakadémia. A következő két Oscart is csupán egy év választja el egymástól: a Romániában is sikerrel forgalmazott, egyedül filmyelven megszólaló *Saul fia* című holokausztdráma (r. Nemes Jeles László) után egy ismeretlen, fiatal rendező vitte el az aranyzobrocskát a kisjátékfilm kategóriában.

A gálán ott volt a két főszereplő kislány, Hais Dorka és Gáspárfalvi Dorka is, királylányruhában szelfiztek színészbálványaikkal. Kevesen tudják, hogy a 80 gyerek közül kiválasztott két Dorka zseni kora ellenére nem kezdő. Gáspárfalvi Dorka hatévesen eljátszotta Helen Mirren gyerekkori énjét *Az ajtóban* (r. Szabó István) és szerepelt egy reklámban Antonio Banderasszal, Hais Dorka meg a reklámokon

kívül tévésorozatban szerepelt. Mindketten kaszkadőröknek és szinkronizálnak, de nem biztosak abban, hogy színészek akarnak lenni: egyikük többszörös műugróbajnok a korosztályában, a másikat az állatorvosi pálya vonzza. A forgatás elején meggyőzték Deák Kristófot, hogy szerepet cserélhessenek, így végül a gyengébben éneklő Gáspárfalvi Dorka dalát ugyanúgy leszinkronizálták a film kedvéért, ahogy a filmbeli kórus egyes tagjainak a hangjára ráénekeltek a társaik.

A *Mindenki* sikerének igazi kulcsa a jól felépített, egyszerű történet és a mögötte rejlő komor üzenet kettős játéka. Nem véletlen, hogy a filmnek gyerekfesztiválokon és a fenőtteknek szánt rendezvényeken egyaránt sikerült babérokat aratnia: az új iskolába kerülő kislány előtt álló kihívásokkal, az új barátsággal, a kórrussal és az őszinte, krisztálytisza, gyermeki igazságérzet minden ábrázolt megnyilvánulásával kiválóan azonosulnak a gyereknézők. A felnőtt ráismer a 90-es évek elejének sikeresen

felidézett környezetére, a korszak jellegzetes használati tárgyaira, divatos édességére, hajviseleteire, és közben csontig hatoló erővel érzi a korrupcióval való első szembesülés mosollyal álcázott, bántó durvaságát.

Deák Kristóf magasra tette a lécet. Forgat, ezért most nem vehet részt a TIFF-en. Jövőre talán elkíséri új, szintén nagyjából negyedórásra tervezett filmjét, amelyben egy férfi biztonsági kamerán figyeli a monoton hömpölygést egy forgalmas pályaudvaron.

Nem sejtí, hogy az általa használt szoftver egy veszélyfelismerő mesterséges intelligencia, amelyet épp ő tanít be munkája során. Ha a rendszer hatákonnyá válik a férfi nemcsak munkáját, hanem kolleganóját is elveszítetheti. A rendszer félrevezetése hoz új értelmet a főszereplő életébe – s talán újabb díjakat egy tehetséges rendező gyűjteményébe.

Buzogány Klára

Interjú

„A művésznak sokat kell megmutatnia magából” Villáminterjú Hajdu Szabolccsal és Török-Illyés Orsolyával

A *Bibliothèque Pascal* és a *Délibáb* nagy költségvetésű, látványos világi után saját kamaradarabjukat adaptálták filmre: az *Ernellék Farkaséknál*-t aprópénzből, a saját lakásukban, a gyerekekkel és a diákjaikkal forgatták le, rekordidő alatt – aztán mindenki meglepetésére megnyerték vele a Kristály Glóbuszt Karlovy Varyban. Szabolccsal és Orsolyával, a magyarországi-erdélyi művészházaspárral TIFF-re utazásuk előtt beszélgettünk.

Az *Ernellék Farkaséknál* egy színpadi előadás adaptációja, amiben szintén ti játszottok, szintén ti készítettétek. Eleve filmnek is készült vagy valamikor előadás közben jöttetek rá, hogy ezt moziban is meg kell mutatni?

A film nem volt tervbe véve. A színházi bemu-

tató után, a közönség pozitív reakcióját látva döntöttük el, hogy érdemes lenne belőle filmet is csinálni.

Az előadásban a gyerekeket felnőtt színészek alakítják, a filmben már a saját gyere-

keitek. Rájuk íródott a darab is, vagy csak a film? Mi a legfontosabb, amiben a film különbözik a színdarabtól?

Amikor elkezdünk gondolkodni a filmes adaptáció lehetőségén, egy darabig még az eredeti felállás tartotta magát, tehát hogy a filmben is felnőttek játszó a gyerekeket. Aztán rájöttünk, hogy a filmes nyelvzetben túlságosan erős rendezői beavatkozás egy ilyesfajta stilizáció, erőltetett üzenet válhat belőle. Nem volt egyértelmű, hogy ezek után a saját gyerekeinkkel forgassunk, de amikor eldöntöttük, hogy a saját lakásunkban forgatunk, az is egyértelművé vált, hogy a gyerekeket a saját gyerekeinknek kell játszaniuk. A film pontosan ebben különbözik leginkább a színdarabtól, hogy minden konkrét benne. A gyerek az gyerek, a lakás az lakás. A film máshogy stilizál, mint a színház, nem viselné el a színházi stilizációt. A színházban állíthatjuk egy felnőttre, hogy gyerek, egy zsinagógáról, hogy lakás – a néző elfogadja. A filmben nem, vagy sokkal nehezebben.

A film nem szokványos módon forgott: a saját lakásokat dobátok fel erre a célra, minimális pénzből készült, diákjaitokkal együtt készítettétek. Nem féltetek túl sokat megmutatni a saját életteretekből?

Nem. A színésznak – és általában egy művésznak – mindig, minden esetben sokat kell megmutatnia magából.

A fényképezést tizenhárom operatőr jegyzi. Hogyan oldottátok meg, hogy mégis egységesen nézzen ki a film?

Elég pontosan kijelöltem azt a koordináta-rendszert, amin belül dolgozhattak, és amihez mindenkinek tartania kellett magát, technika-ilag is, és filozófiailag is. Mindenki belerakhatta a saját ötleteit, de csak a kijelölt koordináta-rendszeren belül, a meghatározott feltételek betartása mellett.

Úgy döntöttetek, hogy a filmet a mozis bemutatónak mellett alternatív módszerekkel is megmutatjátok, lakásvetítések keretén belül. Hogyan született ez a döntés?

Amikor az ötlet felmerült, még nem volt forgalmazója a filmnek. Azok a forgalmazók, akiknek megmutattuk, nem hitték, hogy a film sikert érhet el a mozikban, nem vállalták a forgalmazását. Ez még a Karlovy Varyban elért sikerek előtt volt. Ekkor merült föl először, hogyha senki nem akarja forgalmazni, legfeljebb levetítjük a saját lakásunkban a barátainknak. Aztán megnyertük a Kristály Glóbuszt, időközben lett forgalmazó is, de úgy döntöttük, hogy a siker ellenére nem fűjjük föl a filmet, hanem megtartjuk a saját karakterén belül, és először a saját lakásunkban, majd más lakásokban fogjuk bemutatni. Így is történt. Elhívtuk a saját

a lakásunkba, levetítettük nekik a filmet, aztán meghirdettük, hogy bárki levetítheti a saját lakásában, ha teljesít néhány feltételt. Ezek közé tartozott például, hogy minimum 20 embernek kell lenni, és hogy nem televízióban, hanem falra vagy vászonra vetítjük a filmet. A lakásvetítés-sorozat a vártnál sokkal nagyobb siker lett, közönséget generált a moziba, ahol 30 hétig folyamatosan műsoron volt.

Hogyan néz ki egy tipikus *Ernellék-lakásvetítés*?

Lakásvetítés bárhol, bárkinél lehet, aki garantálja a fent említett feltételeket. A jegyszedés a helyszínen zajlik, a stábunkból kimegy két ember, beszereli a technikát, a film végén pedig megérkeznek az alkotók is a helyszínre. Kötetlen beszélgetés kezdődik a film által felvetett kérdésekről, ami sokszor hajnalig eltart. A mai napig kb. 80 ilyen lakásvetítést tartottunk.

Milyen más alternatív forgalmazási mód-szerekben lehetne gondolkodni? Hogyan viszonyultok a tévés, VOD-os, streaminges „mozizás”, filmnézés ötletéhez?

Ezek a formák – mivel nincs közösségi jellegűk – engem csak anyagi értelemben érdekelnek.

Mit üzentek a kolozsvári nézőknek?

„Sá tráiască fericiți!”

Jakab-Benke Nándor

Készen állok egy lakásvetítésre?

- Legalább 18 éves vagyok.
  - Megállapodást kötöttem a film alternatív terjesztőjével, és nyilatkoztam a vetítés törvényes kereteinek betartásáról.
  - Kényelmes filmnézési lehetőséget tudok biztosítani legalább 20 fizető nézőnek a lakásomban.
  - Van működőképes projektorom és vásznam vagy falam (tévé nem felel meg).
  - Van hangrendszerem.
  - Létre tudok hozni egy Facebook-eventet, amin keresztül meghívom a barátaimat.
- Arról, hogy lesznek-e Erdélyben lakásvetítései az *Ernellék*nek, a magyarországi forgalmazó biztatón nyilatkozott, de még semmi nincs leszögezve. Lehet, hogy pont nálad lesz az első!

Ezt se hagyd ki!

A martfüi rém (r. Sopsits Árpád) – Izgalmas bűnügyi film egy erős hangú, gyakorlott rendezőtől. Egy vidéki magyar település nem a cipőgyáráról lesz híres – ahogy a kommunista hatóságok –, hanem a gyár munkásnőit gyilkoló, titokzatos és rettentés „rémről”. A bűnügy mögött ott az 1956-os forradalom után bizonyítani próbáló helyi rendfenntartók drámája („Ebben az országban nincsenek sorozatgyilkosok!”), egy épp megszülető, de máris igen hatékony besúgóhálózat portréja.

Az állampolgár (r. Vranik Roland) – Magyarországon az elmúlt két év média által leginkább tematizált, legkényesebb eseménye a migráció. Vranik Roland filmje nem a politikai lózungok nyomán, sőt, nem is az épp agyonragott, szíriai menekülthulám mentén ragadja meg a témát, hanem az emberi tényezőkön keresztül: egy afrikai

orvos szeretne magyar állampolgár lenni, az ő bürokráciával vívott küzdelméről szól a film, amiben az egyik legszebb dolog az, hogy a beilleszkedni vágyó afrikait egy beilleszkedni vágyó afrikai alakít, amatőr létre (vagy pont azért) meglehetősen hiteltelenséggel és érzékenységgel. Humánus film, amit a szekértábor mindkét oldala megnézhetne.

Kút (r. Gabor Attila) – Zátoryra futott, (többnyire) fiatal életek kapcsolódnak

végzetesen egymásba egy leharcolt benzinkútnál, a semmi közepén. Megreked itt egy prostituáltakat szállító autó; a sofőrje valamiféle szállítmányra vár, amelyet a kút tulajdonosán kér számon. Utóbbi minden felelősség elől örök életében menekült alkoholistá, akinek zavaros múltú fia ül a nyakára 20 év után. Találkozásuk végzetes tragédiába fog torkollni, vagy eljöhét valamiféle poros, isten-háta-mögötti megváltás? Rengeteg erős jelenet, kiváló dialógus, remek színészi játék és maró cinizmus biztosít felejthetetlen pillanatokat.

Soul Exodus (r. Bereczki Csaba) – A film öt ember és egy kultúra portréja. A Nazaroff fivérek valójában nem rokonok, de közös bennük, hogy az Egyesült Államokban születtek, bár felmenőik kelet-európai zsidó bevándorlók voltak, és az életük a klezmer zene. Ősi énekekkel és saját szerzeményekkel járják a világot, és nem kell sokat noszogatni őket, hogy dalra fakadjanak. Párizson, Berlinen és Budapesten keresz-

tül eljutnak Máramarosba, Nagyváradra és végül Moldovába – a portréba oltott útifilm tele van humorról, lüktet az életigenléstől, és sokszor videoklipés módszereket használva elbűvöl a zenéjével.

Vasgyökerek (r. Varga Ágota) – Egy szentendrei orvos Zilah környékén cirkál: innen disszidált 1980-ban, és itt hódol magyártárszenvedélyének. Elképesztő tehetsége van ahhoz, hogy bekérezkedjen idegenek padlására, ahol a sok félrepackolt lom között a népművészet elfelejtett kincseit keresi, de a juhásztól is megveszi a cifra végű botját két csomag cigaretta áráért. Magángyűjtő, és maga is alkot. Ócskavasból készít krisztusokat vagy farönköket formáz, mert ez a világ rendje: „a természet, a szű, és utána jövök én”. De hogy ő honnan jött, azzal nehéz szembesülnie: titkosszolgálati dossziéja, a benne szereplő nevek és események, a telefonon felhívott régi ismerősök szavai húzzák, mint valami súlyos, rozsdás, de szerencsére rég elmesztett gyökerek.

Made in Cluj

Competiția Locală TIFF

Din 31 de scurtmetraje înscrise anul acesta pentru Competiția locală au rămas șapte finaliste. Documentare și drame, SF-uri și animații, aceste 7 filme ilustrează ce vor și ce pot școlile locale de film (Sapientia și UBB), inspirațiile și aspirațiile tinerilor autori și autoare de film. Două dintre filmele proiectate vor fi premiate de către juriul competiției (regizoarea Iulia Rugină, criticul de film Andrei Șendrea și selecționerul Cristi Mărculescu) și de juriul Fabrica de Pensule, alcătuit din reprezentanți ai colectivului artistic clujean.

Adunate în 130 de minute de proiecție, finalistele sunt filme pe cât de variate pe atât de bine-lucrate.

Cutia Albă (Mihai Păcurar) este o animație SF, atașantă și abstractă, amplasată într-un viitor straniu, dar foarte familiar. *Prohibiție* (Sofia

Iulia Nelega) studiază relația unei adolescente cu tatăl ei. *Hotelul Libertății* (Szabolcs Benedek Szttercey) provine din zona parabolilor SF despre individ și libertatea de-a alege, acest etern nemesis al liniștii noastre. Același regizor punctează în *Tăcere bizară*, o dramă modernă: un cuplu de tineri încearcă să-și convingă un prieten să nu își pună capăt zilelor. *Înainte să adorm îți spun noapte bună* (Andreea Moisei) este o altă poveste de familie, atent documentată și abil observată. *Soulscars* (Alin Babir) cartografiază poetic o mare dragoste și-o monumentală depresie. *Catlady* (Hedda Bednarszky) face portretul unei femei cu o pasiune prea mare pentru regnul felin și toate situațiile și dilemele prin care trece orice stăpân al prea multor pisici.

Cristi Mărculescu

Cutia Albă

Când bărbații de pe Marte vor divorț

Fără Limită

Criminali de provincie/Small Town Killers joacă bine într-o comedie neagră a proastelor moravuri

Doi bărbați, Ib (Nicolas Bro) și Edward (Ulrich Thomsen), demasculinizați de nevestele lor haine, se conving unul pe altul că ar fi o idee bună să angajeze un asasin rus pentru a le elimina. Ridicolul nu are o explozie întârziată, iar clișeele devin rapid artificii pe cerul întunecat al vieții celor doi. Fiecare situație cu care se intersectează aceștia devine caraghiosă. Iar întregul film devine stereotipic - instructorul de salsa hipersexualizat, nevestele insterice, bărbații frustrați, rusalul mereu plin de votcă, taximetristul de origine arabă, polițistul tont. Ceea ce ar trebui să se transforme într-o comedie neagră pare mai degrabă un război nostim între sexe. Lupta e îndulcită de crudul asasin angajat de neves-

te pentru a-i ucide pe soții trădători - o Mary Poppins bătrână și reprofilită, specialistă în otrăvuri. Pentru ca tabloul să fie complet, regizorul Ole Bornedal răstoarnă situația, iar lumile celor două cupluri se pornesc în ritmuri de salsa. Ce e de reținut, după cum ne spune doamna Hansen, e că „bărbații nu știu că totul e despre clitoris, se uită după el ca și când ar fi în Elveția și ar căuta particula lui Dumnezeu”.

Cosmin Popa

Ultima proiecție a filmului va fi astăzi la Cinema City, ora 20:00.

Competiția Locală TIFF

Împărații muștelor

Tărâmul celor mici/Land of the little people e o metonimie ce condamnă cultura războiului și testosteronul de neoprit al Israelului

Patru copii devin camarazi într-un joc de gherilă. Cazemata lor devine ascunzătoarea unor dezertori. Vânătoarea de animale mici devine vânătoare de bipede. Regizorul Yaniv Berman creează patru prieteni cu fascinație pentru sânge și pentru gustul dulce al violenței. Dar nu întocmai din joacă și nici chiar din plăcere. Capul sfărmat al unui mic animal prins în capcană pare un gest de milă, căci chipul inocent al fetei ce dă drumul pietrei e curat, plat, fără de emoție. Patul armei li se potrivește ca o mânășă celor patru copii, ai căror părinți sunt, în definitiv, absenți. Astfel, pornesc cu cei doi dezertori o cursă între vânat și vânător. Copii sunt supușii fideli ai unui Cineva ce-i controlează prin

frică - pentru el ucid, pe el îl hrănesc, pe el îl respectă și, în schimb, el îi protejează. Monstruosul e undeva aproape, e invizibil. Filmul începe cu un citat din Theodore Herzl ce subliniază forța educației patriotice, și se termină, parcă, într-un citat din Yasser Arafat: „A porni un război din religie e ca și cum ai începe o luptă despre cine are cel mai tare prieten imaginar”.

Cosmin Popa

Filmul va rula la Cinema Victoria astăzi la ora 19:45 și pe 9 iunie la 14:30.

Proiecții Speciale

Regii manelelor au venit la TIFF

Liviu Tipuriță a produs și regizat pentru BBC documentarul *Regii manelelor / The New Gypsy Kings*, care sondează lumea, de multe ori periculoasă, a cântăreților de manele. Filmul descrie ascensiunea spectaculoasă a acestui fenomen muzical, dar și impactul pe care îl are asupra muzicii tradiționale a rromilor, care este, în opinia unora, amenințată de popularitatea pe care o câștigă manelele.

Proiecția filmului va fi urmată de un concert al trupei *Kana Jambe*, care apare și în documentar. Povestea acesteia a început odată

cu lansarea piesei cu același nume, cântată de Bogdan Artistu, iar concertul promite să fie unul plin de energie și ritmuri orientale reprezentative pentru unul dintre cele mai dezbătute fenomene sociale și muzicale din România ultimelor trei decenii. Evenimentul din această seară, care va avea loc la Casa de Cultură a Studenților, de la ora 19:00, se va bucura și de prezența unui invitat special - impresarul Dan Bursuc, unul dintre cei mai cunoscuți promotori ai genului în România.

Daniela Drăgan

Interviu

„Actorul trebuie să arate cât mai mult”

Interviu rapid cu Hajdu Szabolcs și Török-Illyés Orsolya

După lumile copleșitoare prezentate în lungmetrajele cu bugete generoase cum sunt *Bibliothèque Pascal* și *Miraj (Délibáb)*, a urmat ecranizarea propriei piese de teatru: filmul *Nu vă dați jos pantofii (Ernellék Farkaséknál)* a fost turnat din bani chilipir, cu participarea copiilor producătorilor și a studenților lor, într-un timp record – iar spre surpriza tuturor, au câștigat Globul de Cristal la Karlovy Vary. Am stat de vorbă cu Szabolcs și Orsolya înainte de venirea lor la TIFF.

Nu vă dați jos pantofii este ecranizarea unui spectacol de teatru, pe care tot voi îl interpretați și pe care tot voi l-ați făcut. De la bun început ați avut în minte și filmul sau cândva pe parcurs v-ați dat seama că merită să existe și în cinema?

Nu ne-am gândit la film. Ne-am decis că merită să turnăm un film în baza piesei după pre-

miera teatrală, în urma reacției pozitive a publicului.

În spectacol, copiii sunt interpretați de actori adulți, în schimb în film joacă proprii voștri copii. I-ați avut în vedere și când ați scris piesa, sau doar în cazul filmului? Care este diferența cea mai importantă între film și piesa de teatru?

Atunci când am început să ne gândim serios la ecranizare, o vreme am păstrat conceptul inițial, adică și rolurile copiilor ar fi fost interpretate de adulți și în film. După aceea n-am dat seama că această stilizare reprezintă o ingerință mult prea agresivă regizorală în limbajul cinemaului, că pare să transmită un mesaj forțat. Nu era evident că vom filma cu proprii noștri copii, însă în momentul în care ne-am decis să filmăm la noi în casă, n-a mai încăput nici o îndoială că rolurile copiilor vor fi interpretate de copiii noștri. Cea mai semnificativă diferență între film și piesă este tocmai faptul că în film totul este la modul foarte concret. Copilul este copil, apartamentul este apartament. Filmul are alt mod de stilizare, nu suportă procedeele specifice teatrului. Când regizezi în teatru, poți spune despre un adult că este un copil, despre o sinagogă că este apartament, căci spectatorul va accepta asimilarea. Acest lucru nu merge, sau ar merge foarte greu în cazul filmului.

Nu este un film turnat după modul obișnuit: v-ați pus la bătaie propriul apartament, ați avut la dispoziție un buget simbolic, ați

lucrat cu studenții voștri. Nu v-a fost frică că divulgați prea mult din modul vostru de viață?

Nu. Un actor – orice artist, în general – trebuie să se destăinuie mult, în toate cazurile posibile.

Fotografia filmului e semnată de 13 operatori. Cum ați reușit totuși să păstrați coerența?

Am fixat destul de clar cadrul general în care se putea lucra și pe care trebuiau să-l respecte atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere ideologic. Toată lumea avea libertatea să-și insereze propriile idei, dar numai în cadrul sistemului prestabilit, și respectând condițiile formulate.

Ați luat decizia să promovați filmul și cu metode alternative, să organizați proiecții la domiciliu pe lângă rularea în sălile de cinema. Cum ați ajuns la această decizie?

Atunci când am venit cu ideea, filmul încă nu avea distribuitor. Distribuitorii la care am arătat filmul nu credeau că va avea succes la cinema și nu s-au angajat la difuzare. Asta era încă înaintea succeselor de la Karlovy Vary. Și atunci ne-am gândit prima dată ideea că dacă nimeni nu vrea să-l distribuie, vom proiecta filmul la noi acasă, pentru prietenii noștri. Între timp, am câștigat Globul de Cristal, ne-am ales și cu un distribuitor, însă ne-am decis că nu facem mare tamtam pe urma succesului, și să păstrăm autenticitatea filmului, urmând să-l prezentăm prima dată la noi acasă, după aceea și acasă la alții. Și așa s-a și întâmplat. Am chemat presa la noi în casă, am făcut proiecția filmului, și după aceea am anunțat că oricine poate organiza proiecții la el acasă dacă se respectă anumite criterii. Printre criterii se număra faptul că trebuiau să participe minim 20 de persoane și că proiecția trebuia să se facă cu videoproiector (pe ecran de proiecție sau pe perete), fiind exclusă vizionarea pe TV. Proiecțiile la domiciliu s-au dovedit a fi un succes mult peste ce anticipasem noi, au generat și public pentru proiecțiile din cinema, filmul rulând continuu timp de 30 de săptămâni.

Cum arată o proiecție tipică a filmului la cineva acasă?

Proiecțiile pot avea loc oricând și la oricine,

dacă își asumă respectarea criteriilor amintite mai sus. Biletele se dau la locația respectivă, de la noi din echipă se deplasează două persoane pentru instalare, iar la sfârșitul proiecției ajungem acolo și noi, producătorii. Încep discuții libere despre problemele prezentate în film, iar aceste discuții durează de multe ori până în zorii zilei. Până în prezent am avut vreo 80 de proiecții la cineva acasă.

Ce alte metode alternative de distribuție ar mai putea fi? Ce părere aveți despre ideea de vizionare de filme pe TV, prin VOD, sau streaming?

Aceste forme – din moment ce nu au caracter comunitar – prezintă numai un interes material pentru mine.

Ce mesaj doriți să transmiteți publicului clujean?

„Să trăiască fericiți!”

Jakab-Benke Nándor

Pot să găzduiesc o proiecție de film la mine-n casă?

- Am împlinit 18 ani.
- Am semnat o convenție cu distribuitorul alternativ al filmului și am dat declarații privind respectarea cadrului legal al proiecției.
- Pot să asigur condiții comode de vizionare pentru cel puțin 20 de spectatori care vor plăti pentru bilet.
- Dețin un videoproiector funcțional, plus ecran sau perete alb (TV nu e de ajuns).
- Dețin echipament de sonorizare.
- Pot crea un event pe Facebook, ca să-mi pot invita prietenii.

Distribuitorul din Ungaria a răspuns afirmativ în ceea ce privește proiecții în cerc restrâns ale filmului *Nu vă dați jos pantofii*, însă nu este încă nimic bătut în cuie. Prima proiecție poate avea loc chiar la tine acasă!

Nu rata!

Strangulat

(A martfűi rém, r. Sopsits Árpád) – Un film captivant, gen crimă, sub bagheta unui regizor tratat și cu o voce unică. Un orașel de provincie din Ungaria devine faimos nu datorită fabricii de încălțăminte – așa cum și-ar dori autoritățile comuniste – ci datorită unui odios și totodată misterios criminal de serie care ucide una după alta muncitorii de la fabrică. În spatele crimei se conturează drama forțelor locale de miliție dornici să se afirme în urma revoluției antisovietice din 1956 („La noi în țară nu există criminali în serie!”), respectiv constituirea unei rețele de informatori, foarte eficientă încă de la primele clipe ale nașterii sale.

Cetățeanul

(Az állampolgár, r. Vranik Roland) – Fenomenul cel mai tematizat, totodată cel mai sensibil al mass-mediei din Ungaria din ultimii doi ani a fost migrația. Filmul lui Vranik Roland abordează tema nu prin prisma lozincilor politice, și nici prin criza refugiaților din Siria, care a suprasaturat ecranele, ci se focusează asupra elementului uman: un medic african vrea să obțină cetățenia maghiară. Filmul prezintă lupta sa cu burocrăția, iar rolul africanului dornic să se integreze este jucat tocmai de un african axat pe integrare, care, în ciuda faptului că este un actor amator (sau tocmai datorită

Strangulat

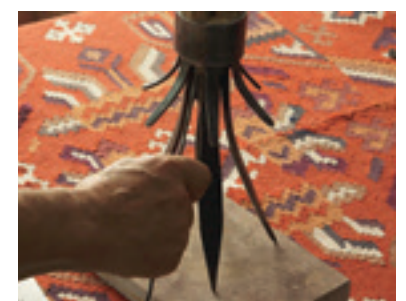
acestui lucru) reușește o interpretare autentică și emoționantă. Un film cu mult umanism, recomandat spre vizionare atât susținătorilor, cât și adversarilor problematicii migranților.

Puțul

(Kút, r. Gigor Attila) – La o benzinărie dărăpănată din mijlocul pustiului se încrucișează fatal viețile risipite ale unor tineri (dar nu numai). O mașină care transportă prostituate rămâne blocată aici, iar șoferul tot reclamă de la proprietarul benzinăriei un transport care ar fi trebuit să ajungă. Proprietarul este un alcoolic înrăit care toată viața sa a fugit de orice răspundere, și care ajunge acum, după 20 de ani, să-și împartă casa cu fiul său, un personaj cu un trecut șubred. Întrebarea este dacă întâlnirea dintre cei doi va rezulta într-o tragedie fatală, sau este

Exod de suflete

Rădăcini de fier

posibilă mântuirea într-un loc prăfuit, uitat de lume? Multitudinea de scene impresionante, dialogurile reușite, performanța actorilor, umorul caustic garantează clipe de neuitat.

Exod de suflete

(Soul Exodus, r. Bereczki Csaba) – Portret pentru cinci oameni și pentru o cultură. În realitate, frații Nazaroff nu sunt înrudiți, însă au trăsături comune: toți cinci s-au născut în SUA dar se trag din emigranți evrei est-europeni, și cu toții și-au dedicat viața muzicii klezmer. Umblă prin lume cu cântece străvechi, precum și cu producții proprii, nefiind nevoie de prea multe cereri pentru a-i face să cânte. Prin Paris, Berlin și Budapesta, ajung în Maramureș, la Oradea, și până la urmă în Moldova. Acest road-movie în cadrul unui film-portret este plin de umor, exuberanța poftii de viață, și încântă spectatorul cu muzica sa, care include deseori și videoclipuri.

Rădăcini de fier

(Vasgyökerek, r. Varga Ágota) – Un medic maghiar din Szentendre se întoarce la Zaláu, de unde a emigrat în 1980 și unde își trăiește acum din plin pasiunea sa de colecător. Are un talent fenomenal de a se autoinvita în podul persoanelor necunoscute, unde caută comori, printre mormanele de vechituri debarasate; în același timp, el cumpără până și băta sculptată de la ciobani pentru prețul a două pachete de țigări. Este colecționar privat, și la rândul său este și el artist creator: face icoane cu Mântuitorul din fier vechi, sculptează bușteni, căci acesta este ordinea naturii: „natura, acarieni, și după aceea urmează eu”. Întrebările privind originile lui au răspuns prea trist: a avut un dosar gros la Securitate, iar numele și evenimentele consemnate în hârtii, vorbele cunoștințelor vechi pe care-i sună acum la telefon, îl apasă, trag greu de el asemenea unor rădăcini grele, ruginite, dar care – din fericire –, au fost tăiate deja cu mult timp în urmă.

Unirii Square

California Dreamin' (endless)

California Dreamin' (endless) starts with a black screen stating that "On August 25, 2006 director Cristian Nemescu was killed in a car crash. You are about to watch his movie just the way it looked at the time" - hence the "endless" in the original title.

That's not to say that the film doesn't actually have an end - in fact, it does have two: a dark one, concluding an extremely rich, multi-layered story; and right after, a bright one, a coda so to say, relaunching the story, like a promise for a new beginning. And then the title song explodes and the end credits start to roll. It's beyond emotional. Even a rock would cry. It's cathartic.

Cristian Nemescu's first - and unfortunately last - feature premiered in Cannes one year later, in the Un Certain Regard section. The final cut is 30-minute shorter than Nemescu's original rough cut. As one can imagine, the editing process performed by Cătălin Cristuțiu in his absence was a complicated, albeit a sensitive one. With a running time of 155 minutes, *California Dreamin' (endless)* is long, but the time flies and you might wish it never ended. It actually ended up blowing the Cannes jurors' minds and winning the main prize of its section.

These are the facts.

I remember trying to stay cool when watching the film back then, in 2007. It was difficult, almost impossible not to be affected by the recent tragedy. Furthermore, there's a funeral procession in the first ten minutes - but the film unfolds in a such a smooth and confident way, juggling parallel stories and operating on so many levels that you get sucked into it effortlessly. Yet, when the movie ends, reality checks in. You get hit again, but strangely, you find serenity too.

Revisiting *California Dreamin' (endless)* ten years after its release (no matter how much you'd like to keep the memory of its

first watching untouched), one thing's for sure: the passing of time heals, restoring the balance between objective and subjective judgment, but the force and the seduction of this film are unaltered. (Incidentally, "seduction" is a key-word in one funny scene). It has the same rock'n'roll vitality and melancholic undertones, reinforced by the title song (brilliantly used, sometimes in unexpected ways) and its lyrics. Last but not least, it doesn't employ the much heralded minimalistic vein of the Romanian New Wave big hits. *California Dreamin' (endless)* is simply big and designed on a grand scale, of almost carnivalesque proportions (Nemescu said in an interview that he liked Lucian Pintilie's films). It has humor galore, spicy punchlines and dramatic electro-shocks. Sometimes, even electric shocks per se.

But then again, *California Dreamin' (endless)* is a movie that, within this broader scope, explores young love since three of the main characters are teenagers: the emancipated daughter of the station chief (Maria Dinulescu, burning the screen, in a ravishing debut), the American soldier she fancies (Jamie Elman), without knowing how to speak any English, and the school colleague (Alex Mărgineanu) who's secretly in love with her, but who is "forced" to work as a translator in order to help them communicate.

And this is where Nemescu was a genius: he's like a fish in the water when talking about candid and tormented youngsters and the vulnerabilities and cruelties of teenage love.

Mihai Chirilov

JAMESON
 JOHN JAMESON & SONS LIMITED
 JJ&S
 Fear a bit less,
 live a bit more
 SINE METU
 JAMESON
 Triple Distilled
 IRISH WHISKEY
 PRODUCED IN IRELAND
 Consumă Jameson responsabil. www.consuma-responsabil.ro

echipamente recondiționate?

la www.pcmadd.com găsești soluții complete

Vă oferim echipamente preinstalate cu software Microsoft Windows licențiat la prețuri accesibile.

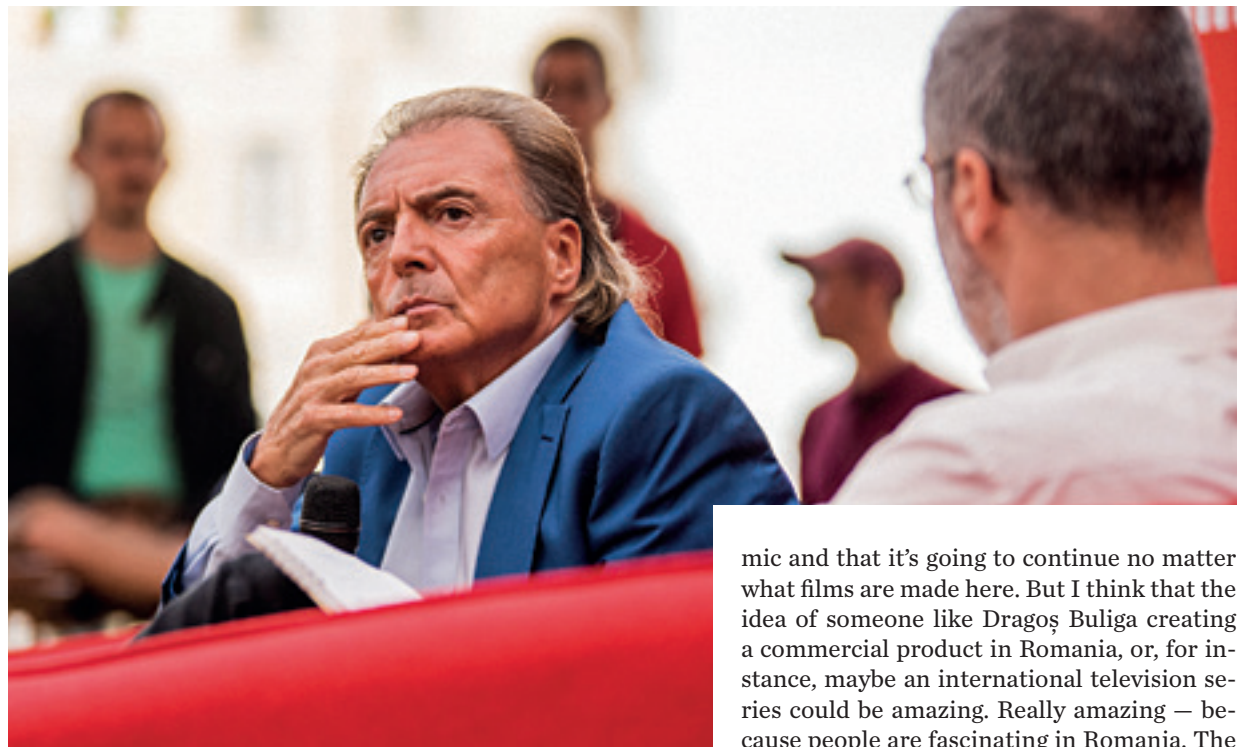
Windows Office
 skype Windows Server
 Microsoft AUTHORIZED Refurbisher m@dd electronics group
 str. Mărășești, nr. 77, Cluj Napoca, 400055

Interview

Armand Assante: “The Wanderers would make a great international TV series”

Armand Assante is an audience favorite at TIFF, as demonstrated by the large crowd that gathered to listen to him at TIFF Lounge. He talked to AperiTIFF about his new project *The Wanderers*, which screens in the festival.

Photography: Marius Mariş

What are your first impressions after *The Wanderers* premiere?

I was very happy the audience stayed with the film. I don't think of *The Wanderers* as a horror film. I think of it as a film of the imagination. Everyone, through their own imagination, can access what's happening in *The Wanderers*. It was a very interesting experience, a lot of improv, a lot of experimenting. I love Dragoş [Buliga] because he's very courageous. He has a wealth of experience in television. This is his first commercial Romanian film and my hat's off to him. I think he made a very good film.

What was your experience during the production of the film?

This crew has worked together a lot. They're magic. What we have accomplished, what we

managed to shoot in the space of 31 days, maybe less, was because of the speed and agility of the crew. To be with that crew in some of the most beautiful, haunted locations in Romania was really, really powerful.

Did you like any location in particular?

I found Biertan very haunting. I loved Sighişoara. And when I say haunting I mean there is tremendous history in these places. History is alive. When I say haunting, I mean it's filled with history, culture and human spirit. It breathes in every stone. I travelled to several places in Romania and this part of the world is filled with thousands of years of history. Cluj is two thousand years old. It has a tremendous effect on you if you have your eyes and ears open.

What do you think of *California Dreamin'* ten years later?

I think maybe it's becoming more relevant to the world at large. *California Dreamin'* is only a metaphor for the world at large. The way Cristi [Nemescu] embodied it is like a humorous study of certain mentalities that exist in almost every small town on Earth, but it brought this endemic Romanian cultural heritage to the film. As a story, it is maybe more relevant now than it was then.

What kind of films should aspiring Romanian filmmakers be doing? More like *The Wanderers* or more like *California Dreamin'*?

Romania as I know it has a very serious film heritage and there are dozens of very serious subject matters. I think that tradition is ende-

mic and that it's going to continue no matter what films are made here. But I think that the idea of someone like Dragoş Buliga creating a commercial product in Romania, or, for instance, maybe an international television series could be amazing. Really amazing — because people are fascinated in Romania. The world is fascinated with Romania because it has this stamp of the haunted industry, but that's not Romania. What's interesting about it is that it has nothing to do with Romania. I often thought *The Wanderers* would make a great international TV series. I would welcome a Romanian investor to get involved in *The Wanderers* because you would draw an international cast. I think the original team has to produce it.

Ten years from your last visit, where do you think this festival is heading?

This is a very serious festival. It has grown three times since the last time I was here which tells me it's in the right direction. People want relevant film, relevant content. Festivals drive content. They make the content present on this big, diverse digital market that we have now.

Ai poftă de filme bune?
Te aşteptăm la **TIFF**.

20 AN
Raiffeisen BANK
Credem în Film

TIFF.16
Transilvania International Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017

Eveniment recomandat de:
TIFF.16

STREET FOOD
After Movies

FORGET ABOUT THE POPCORN

CLUJ-NAPOCA
STRADA POTAISSA
5 - 11 IUNIE
Intrare Liberă

Eveniment realizat cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

Brought to you by
SIPS & BITES

O muribundă iconică bântuie TIFF-ul

Stiu cine a ucis-o pe Laura Palmer. Știu și cine a ucis speranța fanilor că, după 27 de ani, seria a treia va fi mai bună ca primele două: chiar autorii serialului, David Lynch și Mark Frost. Mai mulți bani și mai mult control creativ pentru ceva mai prost decât *Dune*, iată o antiperformanță remarcabilă. *Fire walk with me*, ratarea curioasă ce a urmat serialului, un film de cinema despre ultimele 7 zile ale Laurei Palmer (pe care îl puteți vedea sâmbătă, la Open Air) este, prin comparație, o capodoperă. Însă nu vreau să las această nefericită nouă serie să-mi umbrească nostalgia după *Twin Peaks*-ul nouăzecist.

Mi-e greu să cred că a trecut peste un sfert de secol (!) de când eu și colegile de liceu încercam, în van, să facem nod cu limba codiței de cireasă (cunoscătorii știu de ce)... 27 de ani de când tot blocul se strângea la noi în sufragerie, la un mic televizor color rusesc, ca să tremure de încordare, la unison, cu lumea liberă care se întreba „Cine a omorât-o pe Laura Palmer?” În '90, românii își luau porția de libertate, de paranormal, de mister, de sex și de transgresivitate de care erau atât de flămânzi. Toți cei de o anumită vârstă au amintiri foarte vii când vine vorba de *Twin Peaks* și de impactul pe care l-a avut asupra lor. Serialul, ieșit din mințile bolnavă de imaginație a lui David Lynch, a avut în România post-revoluționară o influență atât de mare și pentru că nu exista entertainment alternativ. Aveam, până la urmă, un singur post de televiziune. După o perioadă de cenzură cenușie, societatea defula în misticism și în vulgaritate: paranormalul și mediația transcendentală înlocuia ateismul științific, iar revistele *Țațe și Prostituata*, organele de

presă *Cutezătorii* sau *Scânteia*. *Twin Peaks*, un show amplasat într-un orașel aparent bucolic, dar străbătut de curente malefice și supranaturale, plin de criminali psihopați, soți abuzivi, adolescenți rebeli, femei fatale și creaturi bizare, era parcă ticluit să ne prăjească sinapsele cu bizareria și umorul său negru, cu muzica languroasă sau cu distribuția carismatică. Voi ce vă amintiți atunci când închideți ochii? Eu, sprâncene bogate ale superbelor actrițe (alese, evident, pe sprâncenă), piticul dansator din fața unei draperii roșii, sinistrul Bob care aproape se prelinge din ecran, Julee Cruise cântând *Falling* într-un bar straniu, languroasă și hipnotică, doamna cu butucul, gigantul blând, cadavrul Laurei Palmer, cu buzele albastre, înfășurat în plasticul alb...

Twin Peaks a fost un fenomen cult înainte să înțelegem cu ce se mănâncă asta.

Pentru mulți dintre noi, a fost o experiență intens personală (mama, de pildă, a refuzat să se uite la seria a treia pentru că încă își mai amintește imensa dezamăgire provocată de finalul în coadă de pește), dar și limbaj comun – societatea era extrem de polarizantă, dar aici

Twin Peaks

toate generațiile și orientările se întâlneau: pensionari și studenți, intelectuali și mineri, fesenșiști și țărâniști. Întreaga Românie vibra la unison ca după o ciupercă halucinogenă. Umorul ironic, muzica lascivă, combinația de suprealism și de soap, de melo și de oroare, de absurd și de hiper-realism îl făceau serialul perfect pentru vremurile alea aiuritoare (câteva chestii care mi s-au întâmplat în decurs de o lună, în '90: aflată în vizită la rude, era să fiu călcată în picioare la deschiderea primului „super-magazin” bucureștean, Titan; în drum spre Iași, am sărit din tren ca să nu fiu omorâtă în bătaie pentru că purtam o insignă cu „golan”; plăcinta pe care o cumpăram în drum spre școală, s-a scumpit de la 2 lei, la 17, de pe o zi pe alta, pentru că toată lumea înțelegea ce

voia din liberalizarea prețurilor).

Twin Peaks a fost primul serial care a injectat stil cinematografic în televiziune și, după aceasta, mediul n-a mai fost niciodată la fel. A prefigurat nașterea unei noi ere a serialelor TV prin felul în care a fentat toate așteptările pe care le avem de la formă și prin maniera în care a innodat și deznodat firul narativ tradițional. David Chase, creatorul lui *Sopranos*, a admis că *Twin Peaks* i-a pavat drumul. Mă bucur că am putut face parte dintr-o obsesie culturală cu mii de mistere. De atunci, n-a mai fost nimic similar. Și, grație eforturilor distructive de resuscitare, nici nu va mai fi. Veniți sâmbătă în piață să retrăim puțin din acea demență...

Anca Grădinariu

Pentru el
FESTIVAL înseamnă
o masă caldă.

În ORAȘUL FESTIVALURILOR trăiesc mii de oameni fără speranță.
Implică-te și TU pentru a le oferi o viață mai bună.
Află cum: 0743 702 009 | [f/beardbrotherscluj](https://www.facebook.com/beardbrotherscluj)

BEARD BROTHERS
PARTENER TRADIȚIONAL TIFF
trend
COMMUNICATION

TIFF.16 X Auchan
Sponsorul culinar al TIFF.16

Digestiff (5)

Mi s-au umectat biletele la *Viva Erotica*, de la furtună. Sper că este un semn bun. Alte semne bune? Păi da, a furtună o furtună (după cum am proorocit), deci TIFFu începe să semene cu el însuși. Apar din ce în ce mai mulți guești, invitați, personaje și VIP-uri. Armand Assante e deja aici, poate l-ați văzut sau pe stradă sau pe ecran, în *The Wanderers*, filmul de groază și mister cu vampiri. Cuvântul cel mai la ordinea zilei: to mingle, verb englezesc pentru (în funcție de caz) socializare sau a te băga în seamă.

Lumea face mingle-ing intensiv și extensiv, pe la Casa TIFF și pe la cine și lansări, vernisaje și vizionări. Cel mai bun mingle este cel accidental, care se întâmplă începând de azi din ce în ce mai des. Se umple centrul de festivalieri și orice drum în afara biroului, hotelului devine o experiență de mingalație pleneră. Componenta de socializare (primară?) este unul dintre fundamentele unui festival, deci coeficientul de mingleing al festivalului crește, în progresie geometrică,

de la oră la oră. Cresc și nervii și oboseala, dar echipa e alcătuită din oameni mult prea faini ca asta să răzbească dincolo de politețea și eficiența cerute din plin în a doua jumătate de festival.

The Romanians are coming, the Romanians are coming!!! ZFR vine cu puține premii, dar cu multe așteptări exuberante. Din câte înțeleg eu, Alexandru Solomon are un documentar despre testicole, Andrei Dăscălescu a filmat ultimele zile ale minei Petrila și modurile artistice ale lui Ion Barbu de-a face agit-prop artistic din necazul inevitabil. Ah, să nu ratați *Eu sunt Hercule*, care nu este cu Lou Ferrigno, ci cu maseuri din Herculane și existența lor sezonieră. E fascinant.

Dar e în ziua HBO, adică Joi. Până una-alta este Miercuri, deci lumea va sta la coadă la gulași și va livra exegeze gastronomice ale mâncatului din ceaur. Mi s-au zvântat biletele, deci *Wet Dreams* (are made of this).

Cristi Mărculescu

Program / miercuri / 7 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00 **Supernova**
Extaz primordial (Original Bliss)
Sven Taddicken 102' / Germania [5R1]

13:00 **Supernova, EducaTIFF**
Sânge de lapon (Sami Blood)
Amanda Kernell 108' / Suedia, Norvegia, Danemarca [5R2]

15:30 **Someș OpenAir**
Acul negru (The Black Pin)
Ivan Marinovic 90' / Muntenegru, Serbia [5R3]

18:00 **Ziua Maghiară**
Exod de suflete (Soul Exodus)
Csaba Bereczki 93' / Ungaria [5R4]

20:30 **Ziua Maghiară**
Despre trup și suflet (On Body and Soul)
Ildiko Enyedi 116' / Ungaria [5R5]

23:00 **Fără limită**
Jesús
Fernando Guzzoni 87' / Franța, Chile [5R6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

15:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**
Politica, manual de întrebuițare (Política, manual de instrucciones)
Fernando Leon de Aranoa 115' / Spania [5C1]

19:00 **Proiecții speciale**
Regii manelelor (This World: The New Gipsy Kings)
Liviu Tipuriță 59' / Marea Britanie [5C2]
urmat de concert Kana Jambé

21:30 **Supernova**
Profesoara (The Teacher)
Jan Hřebejk 102' / Slovacia, Cehia [5C3]

VICTORIA

10:00 **Alt.Rom.Com**
Pe culmile iubirii (Amor Cuesta Arriba)
Nelson Núñez 80' / Venezuela [5V1]

12:30 **Competiție**
Tortura (Hounds of Love)
Ben Young 108' / Australia [5V2]

15:00 **Competiție**
Delfinii înoată spre est (Las toninas van al Este)
Gonzalo Delgado 84' / Uruguay, Argentina, Germania [5V3]

17:00 **Competiție**
Piatră pe inimă (Heartstone)
Gudmundur Arnar Gudmundsson 129' / Islanda, Danemarca [5V4]

19:45 **Competiție**
Tărâmul celor mici (Land of the Little People)
Yaniv Berman 83' / Israel, Palestina [5V5]

22:15 **Competiție**
Teren de joacă (Playground)
Bartosz M. Kowalski 82' / Polonia [5V6]

CERCUL MILITAR

13:30 **Suspecți de serviciu**
Când se lasă întunericul (By the Time It Gets Dark)
Anocha Suwichakornpong 106' / Thailanda, Franța, Qatar, Olanda [5W1]

15:45 **Ziua Maghiară**
Nu vă dați jos pantofii! (It's Not the Time of My Life)
Szabolcs Hajdu 85'
Toată lumea (Sing)
Kristof Deak 25' / Ungaria / [5W2]

18:30 **Film Food**
Totul despre grătarul argentinian (Todo sobre el asado)
Mariano Cohn, Gastón Duprat 86' / Argentina [5W3]

20:45 **Supernova**
O nuntă (Noces)
Stephan Streker 98' / Belgia, Franța, Luxemburg, Pakistan [5W4]

UNIVERSITATEA SAPIENTIA

12:00 **Retrospectiva Jean-Pierre Melville**
Léon Morin, preot (Léon Morin, prêtre)
Jean-Pierre Melville 130' / Franța [5A1]

14:30 **Ziua Maghiară**
Rădăcini de fier (Roots of Iron)
Ágota Varga 56' / Ungaria [5A2]

16:30 **Ziua Maghiară**
Cetățeanul (The Citizen)
Roland Vranik 108' / Ungaria [5A3]

19:00 **Competiția locală TIFF 120'**
Intrare liberă! [5A4]

22:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**
Dușmanii păcii (Disturbing The Peace)
Stephen Apkon, Andrew Young 87' / Israel, Palestina, SUA [5A5]

CINEMA CITY 3

17:00 **Focus Austria**
WINWIN
Daniel Hoest 84' / Austria [5X1]

19:30 **InfiniTIFF**
Schimbul de noapte (Late Shift)
Tobias Weber 90' / Elveția, Marea Britanie [5X2]

21:30 **Fără limită**
Ornitologul (O Ornitólogo)
João Pedro Rodrigues 118' / Portugalia, Franța, Brazilia [5X3]

CINEMA CITY 4

17:30 **Focus Austria**
Vă mulțumim că ne-ați bombardat (Thank You for Bombing)
Barbara Eder 104' / Austria [5Y1]

20:00 **Fără limită**
Criminali de provincie (Small Town Killers)
Ole Bornedal 88' / Danemarca [5Y2]

22:00 **3x3**
Viață de noapte (Nightlife)
Damjan Kozole 93' / Slovenia, Macedonia, Bosnia and Herzegovina [5Y3]

MĂRĂȘTI

19:30 **Proiecții speciale**
Două lozuri (Two Lottery Tickets)
Paul Negoescu 86' / România, Spania [5Z1]
PROECȚIE SPECIALĂ PENTRU PERSOANELE CU DEFICIENȚĂ DE VEDERE

DACIA MĂNĂȘTUR

11:00 **EducaTIFF**
Micul port (Little Harbour)
Iveta Grofova 86' / Slovacia, Cehia, Ungaria [5M1]

18:00 **Alt.Rom.Com**
Efectul acvatic (L'effet aquatique)
Solveig Anspach 83' / Franța, Islanda [5M2]

20:00 **Ziua Maghiară**
Strangulat (Strangled)
Árpád Sopsits 120' / Ungaria [5M3]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR
21:45 **Piața Unirii**
California Dreamin' (nesfârșit) (California Dreamin' (endless))
Cristian Nemescu 155' / România [5U1]

SOMEȘ OPEN AIR
22:00 **Ziua Maghiară, Someș OpenAir**
Puțul (Well)
Attila Gigor 97' / Ungaria [5S1]

INSTITUTUL FRANCEZ
22:00 **Ce se întâmplă, documentarule?**
Opera văzută de la garderobă (Secondo Me)
Pavel Cuzuioac 79' / Austria [5F1]

DÂNCU (COM. ARGHIREȘU)

21:30 **Piața Unirii**
Povestea iubirii (L'histoire de l'amour)
Radu Mihăileanu 134' / Franța, Canada, România, SUA [5D1]
Intrarea liberă

URANIA PALACE

18:30 **Retrospectiva Jean-Pierre Melville**
Denunțatorul (Le Doulos)
Jean-Pierre Melville 106' / Franța, Italia [5U1]

21:00 **Carte Blanche Viva Erotica**
Sensuela 108'
Finlanda [5U2]

PALAZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHLOGIE

De-a lungul unei vieți de 70 de ani, inima bate neîncetat de peste 2.5 miliarde de ori.

REGINA MARIA
REȚEAUA PRIVILEGIU DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 3008

Fără Limită

Despre pasărea fără aripi din fiecare

Ornitologul / The Ornithologist devine captiv într-o călătorie spirituală pe urmele Sf. Anton până în Padova

Pornit într-o misiune de curiozitate ornitologică (molipsitoare spectatorului), e luat de valurile năprasnice ale râului și, în cele din urmă, eșuează într-un tărâm homeric. Ciudățeniile lui João Pedro Rodrigues sunt presărate de-a lungul filmului pentru scurte momente de „Ce Dumnezeu?!” - o chinezoaică gustă cu poftă din sânge, un deget căută printr-un cadavru. Fernando (Paul Hamy) are doar câteva morți pe timpul vieții și tot atâtea renașteri. E, totuși, un film

cu profunde rădăcini catolice. Într-o Portugalia fantasmagorică, te întâlnești recurent nu numai cu simbolismul clasicizat - porumbelul alb cu o privire de judecător, cruci din piatră în vârfuri de munți, o fluiditate morală între yin și yang, tunelul fără lumină la capăt, ci și cu o iconografie de o frumusețe aparte - animalele oprite în timp și răsfrate prin pădure precum bibelouri dumnezeiești așezate în natura moartă. Ignoranța lui Fernando față de spiritual e enunțată clar: „Nu există diavol. Nici Dumnezeu.” Sfârșitul îi pregătește altceva.

Cosmin Popa

Filmul va avea proiecția astăzi la Cinema City la ora 21:30 și pe 8 iunie la Cinema Florin Piersic, la 22:30.

Ce să nu ratezi

MIERCURI 7 IUNIE

15:30 *Politică, Manual De Instrucțiuni* de Fernando Leon de Aranoa
Urmărit de o dezbatere despre „Film și Politică”

Invitați: Dacian Cioloș și Vlad Voiculescu
Casa de Cultură a Studenților

18:00 *Exod de Suflete*, de Csaba Bereczki
În cadrul Zilei Maghiare
Cinema Florin Piersic

18:30 Film *FOOD*
Totul despre Grătarul Argentinian, de Gaston Duprat și Mariano Cohn
Cercul Militar
Urmărit de o cină gătită de chef Florin Dumitrescu la Restaurantul Bricks

20:45 Proiecția filmului câștigător al Ursului de Aur la Berlină 2017
Despre trup și suflet, de Enyedi Ildikó
În prezența echipei
Cinema Florin Piersic

21:30 *Profesoara*, de Jan Hřebejk
Casa de Cultură a Studenților

21:45 Proiecție specială după 10 ani de la premieră
California Dreamin' (Nesfârșit) de Cristian Nemescu
În prezența echipei
Unirii Open Air

21:45 *Povestea Iubirii*, de Radu Mihăileanu
În prezența echipei
În satul Dâncu / Intrare liberă
Transportul asigurat cu mașinile festivalului
Plecare din fața Casei TIFF la 19:30

23:00 *Jesus*, de Fernando Guzzoni
Cinema Florin Piersic

SURPRINDE-ȚI
GUSTUL
PENTRU FILM
CU
Staropramen

Un gust deosebit se savurează cu măsură

TIFF
O EXPERIENȚĂ
DIN COLECȚIA
OAMENI & GUSTURI